

**MEMÒRIA DEL SERVEI D'ORIENTACIÓ JURÍDICA PENITENCIÀRIA
DIRECCIÓ GENERAL DE MODERNITZACIÓ DE L'ADMINISTRACIÓ DE JUSTÍCIA
EXERCICI 2012**

MEMÒRIA DEL SERVEI D'ORIENTACIÓ JURÍDICA PENITENCIÀRIA 2012

La Llei 1/1996, de 10 de gener, d'assistència jurídica gratuïta, i l'article 17 del Decret 252/1996, de creació de les comissions d'assistència jurídica gratuïta i de la subvenció per a les actuacions professionals dels advocats i procuradors, estableixen que el Servei d'Orientació Jurídica proporciona, de manera gratuïta, una primera orientació jurídica als ciutadans que ho sol·licitin per canalitzar les seves pretensions i prestar informació per sol·licitar el reconeixement del dret d'assistència jurídica gratuïta.

Per tal que les persones internes en centres penitenciaris també tinguin accés a aquest servei d'orientació jurídica, el 2005 es va crear el Servei d'Orientació Jurídica Penitenciària (en endavant SOJP), regulat mitjançant convenis de col·laboració entre el Departament de Justícia i el Consell de Col·legis d'Advocats de Catalunya amb l'objectiu d'orientar i assessorar les consultes que formulin els interns dels centres penitenciaris de Catalunya sobre determinades qüestions jurídiques.

El conveni que actualment regula el SOJP es va signar el 7 de setembre de 2011 i va ser prorrogat per a l'exercici 2012 el 8 de maig de 2012. Així mateix, disposa, en el pacte tercer, que el servei consisteix en el següent:

- a) Orientació sobre el contingut de l'ordenament penitenciari, la classificació en graus de tractament penitenciari, el procediment sancionador, el treball en els centres penitenciaris i els permisos, entre altres.
- b) La redacció d'escrius de petició i/o recursos en via administrativa en relació amb les matèries de l'apartat anterior, i el seguiment de la situació davant els òrgans competents. Resta exclosa, en tot cas, la presentació de recursos en via judicial, la qual correspondrà als lletrats que tinguin assignada la defensa en judici de l'interessat, excepte quan es tracti de recursos de reforma en què no sigui preceptiva la intervenció de lletrat.
- c) L'orientació en aquelles qüestions relatives al compliment de les penes i mesures penals privatives de llibertat, acumulació de condemnes, revisió de sentències, abonaments de preventiva i mesures aplicables als estrangers.
- d) Una primera orientació jurídica en matèries generals, i informar els interns dels requisits que exigeix la llei per gaudir i obtenir el dret a la justícia gratuïta, si hi tinguessin dret, amb la redacció de la sol·licitud procedent i la seva presentació al col·legi d'advocats territorialment competent.
- e) Procurar la comunicació dels interns amb els seus advocats del torn d'ofici si, per algun motiu, aquesta no hagués estat possible.

Quant a la qualificació dels lletrats que presten el servei, han d'acreditar el compliment general dels requisits de formació per accedir a la prestació dels serveis d'assistència jurídica gratuïta i l'especialització en aquesta matèria demostrada per la inscripció en els torns especialitzats

corresponents, quan n'hi hagi en el col·legi d'advocats corresponent, la superació de cursos específics de formació i l'experiència en la tramitació administrativa i judicial d'assumptes.

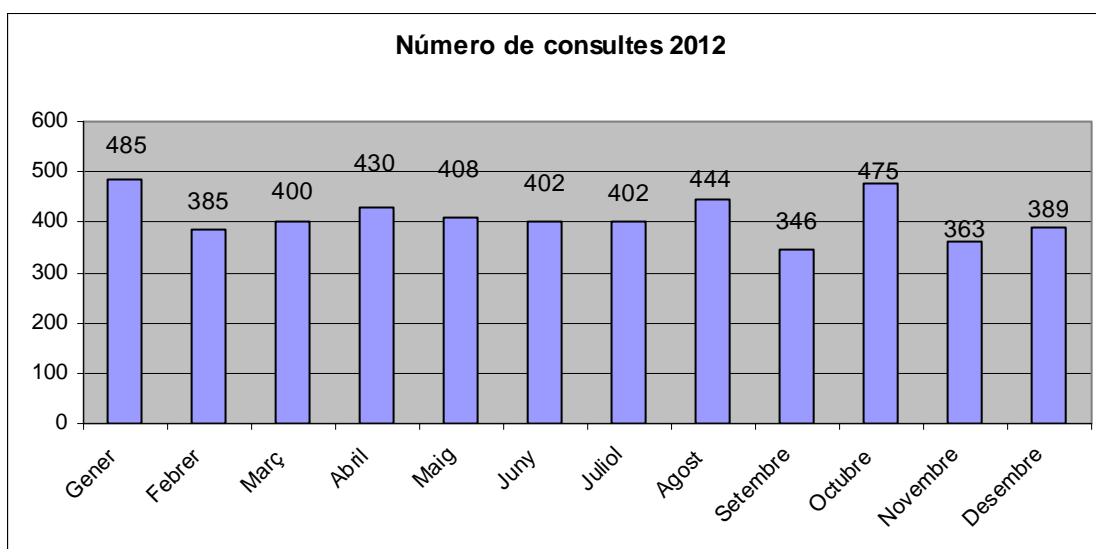
El Departament de Justícia subvenciona la prestació del servei anualment. Així, el 2012 es va atorgar una subvenció de 105.868,96 € per al funcionament del SOJP. El lliurament d'aquest import es va fer efectiu mitjançant lliuraments trimestrals a la bestreta.

D'acord amb el conveni regulador, el Servei es va prestar a tots els centres penitenciaris segons la distribució següent:

Centres penitenciaris	Hores de servei setmanals
Dones de Barcelona	2 hores
Homes de Barcelona	11 hores
Joves	3 hores
Quatre Camins	10 hores
Brians I	7 hores
Brians II	9 hores
Figueres	2 hores
Girona	2 hores
Tarragona	4 hores
Ponent	6 hores
Lledoners	4 hores
TOTAL	60 HORES

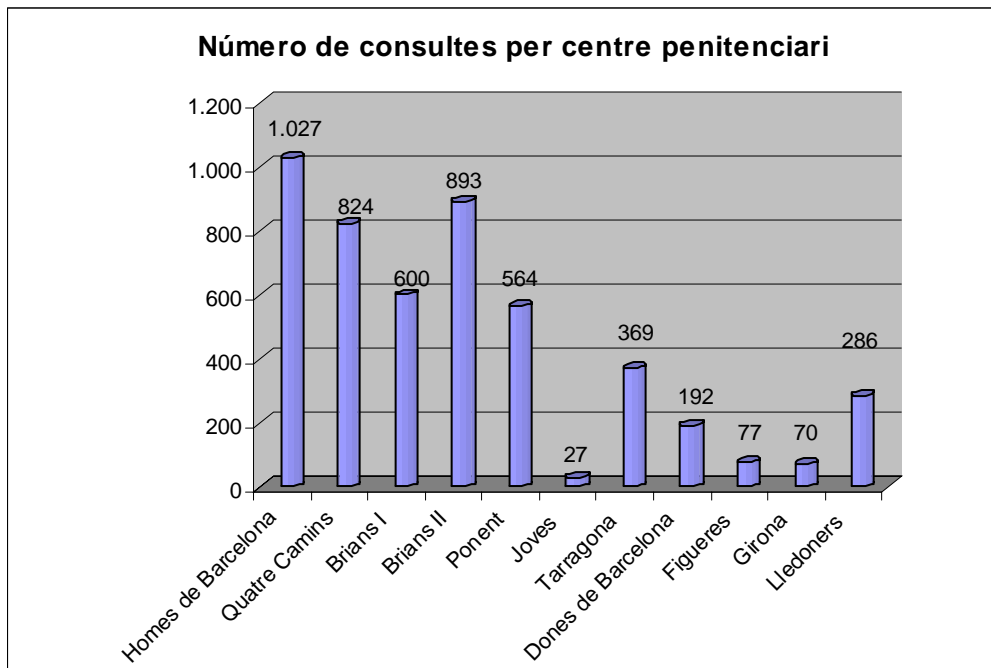
Nombre de consultes i matèries d'assessorament

En relació amb el nombre de consultes o assessoraments que es van atendre durant l'exercici 2012, se n'han realitzat un total de 4.929 en tots els centres penitenciaris de Catalunya, cosa que suposa un augment respecte l'any passat del 7,3%, en què es van atendre 4.567 consultes. El gràfic següent en mostra l'evolució per mesos:

El quadre següent mostra la distribució del nombre de consultes anuals per centre penitenciari:

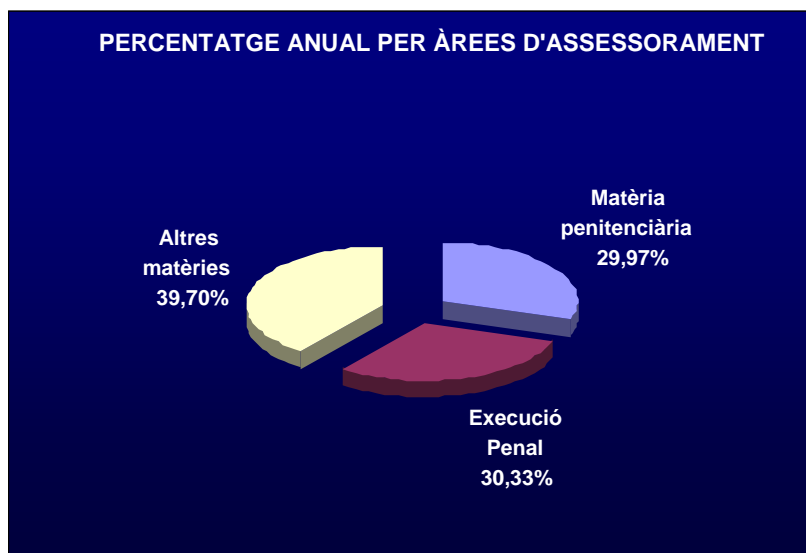
CENTRES PENITENCIARIS	CONSULTES ANUALS
Homes de Barcelona	1.027
Quatre Camins	824
Brians I	600
Brians II	893
Ponent	564
Joves	27
Tarragona	369
Dones de Barcelona	192
Figueres	77
Girona	70
Lledoners	286
TOTAL	4929

Matèries objecte de consulta

Les matèries objecte d'assessorament dels interns es poden distribuir en tres grans blocs: matèria penitenciària (classificació, treball als centres, permisos, etc.), execució penal (presó provisional, recursos, revisió de sentència, etc.) i un tercer bloc que engloba assessoraments sobre violència domèstica, mercantil, família, etc.

D'acord amb els diferents informes justificatius de l'activitat, realitzats pel Consell de Col·legis d'Advocats de Catalunya durant el 2012, el major nombre d'assessoraments correspon a matèria d'execució penal, que representa un 30,33% del total, seguit per les consultes en matèria penitenciària, que suposen el 29,97%.

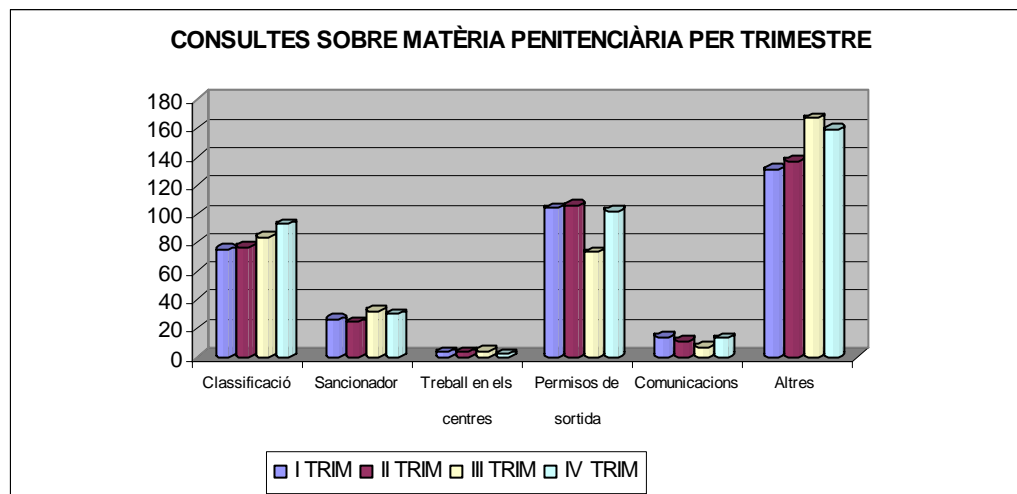
La taula de la pàgina següent mostra la distribució de les matèries de consulta per trimestres:

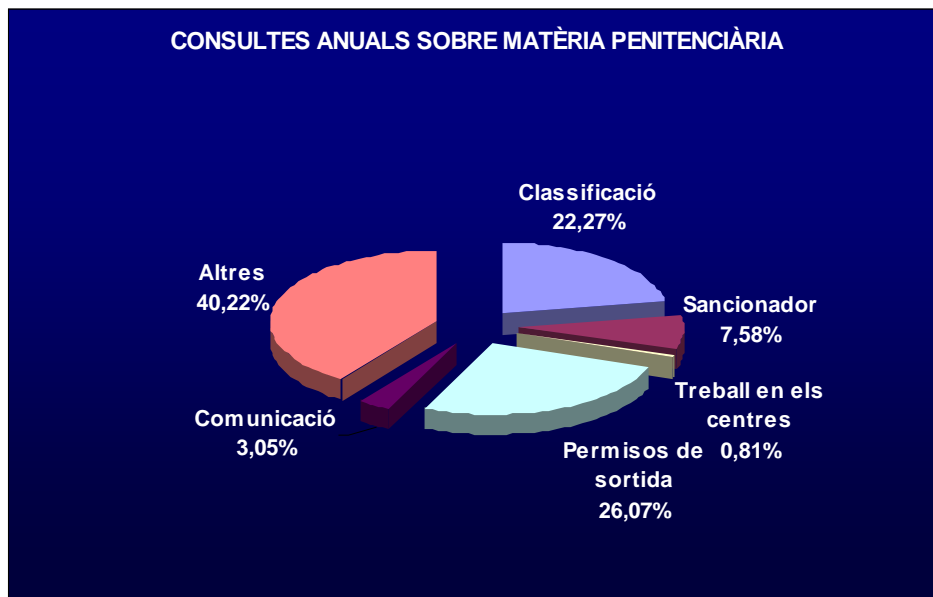
		I TRIMESTRE	II TRIMESTRE	III TRIMESTRE	IV TRIMESTRE	TOTALS
Matèria penitenciària	TOTAL	353	358	367	399	1477
	Classificació	75	77	84	93	329
	Sancionador	26	24	32	30	112
	Treball en els centres	3	3	4	2	12
	Permisos de sortida	104	106	73	102	385
	Comunicacions	14	11	7	13	45
	Altres (peculi, trasllat de material, de centre penitenciari)	131	137	167	159	594
Execució penal	TOTAL	430	364	352	349	1495
	Presó provisional	60	61	47	47	215
	Recursos	12	11	13	18	54
	Acumulació	42	36	44	38	160
	Revisió de sentències	37	37	30	15	119
	Abonament de preventiva	19	16	11	21	67
	Mesures aplicables als estrangers	59	49	78	66	252
	Altres	201	154	129	144	628
Altres matèries	Total	487	518	473	479	1957
	Civil	43	41	35	53	172
	Família (inclou matrimonial)	46	37	26	34	143

Penal	345	393	366	357	1461
Laboral	20	26	19	12	77
Violència domèstica	5	2	4	7	18
Contenciós administratiu	28	19	23	16	86
TOTAL	1270	1240	1192	1227	4929

En relació amb les consultes en **matèria penitenciària**, les més nombroses són les que tenen a veure amb els permisos de sortida seguides de les de classificació de grau, tenint en compte que el gruix són consultes basades en temes molt diversos com el peculi, el trasllat de centre penitenciari, etc.

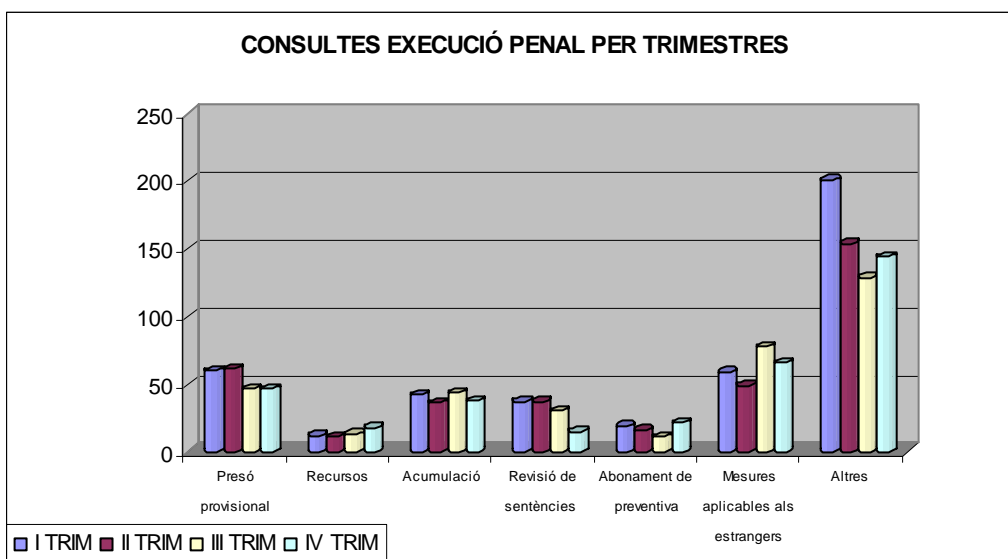
	I TRIM	II TRIM	III TRIM	IV TRIM	TOTALS
Classificació	75	77	84	93	329
Sancionador	26	24	32	30	112
Treball en els centres	3	3	4	2	12
Permisos de sortida	104	106	73	102	385
Comunicacions	14	11	7	13	45
Altres	131	137	167	159	594

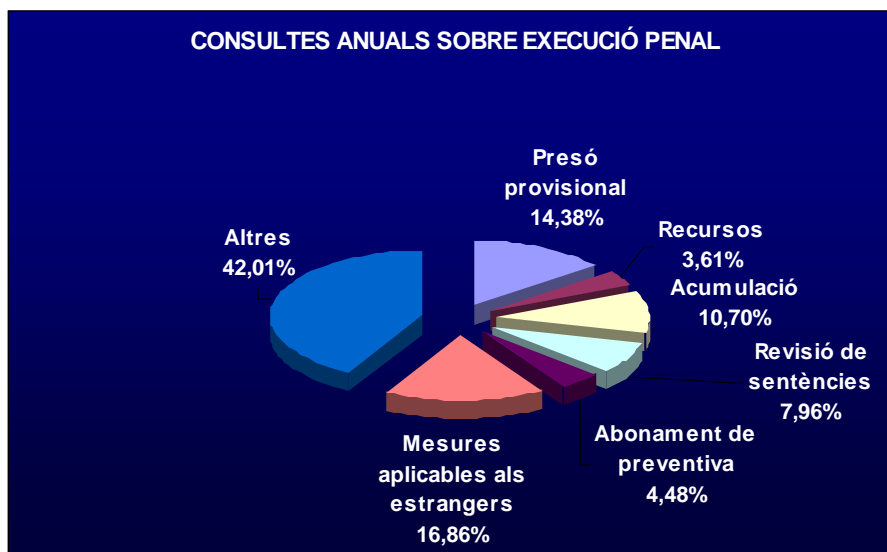

Respecte a les consultes sobre **execució penal**, les més nombroses són les relacionades amb la presó provisional, seguides de les d'acumulació de condemnes:

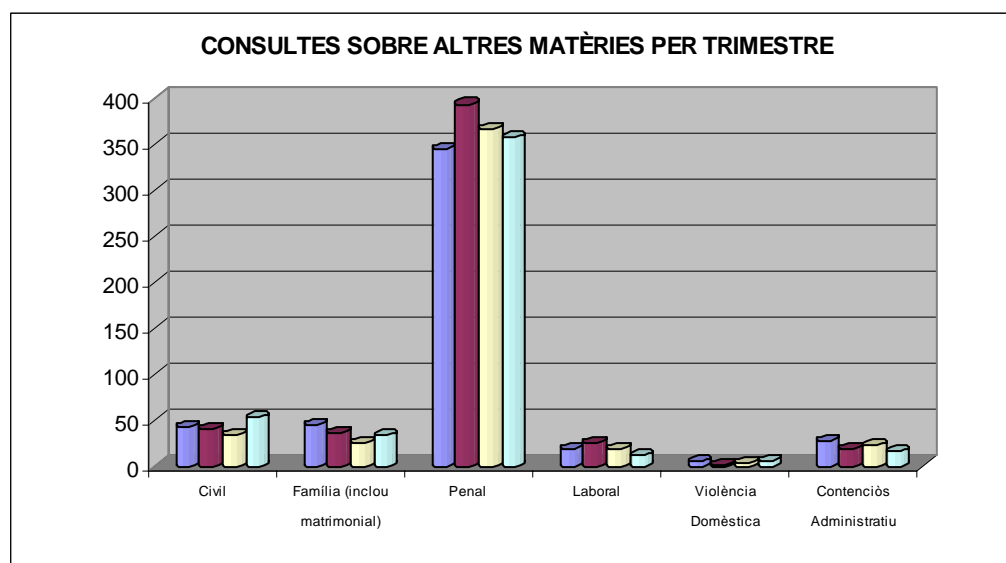
	I TRIM	II TRIM	III TRIM	IV TRIM	TOTALS
Presó provisional	60	61	47	47	215
Recursos	12	11	13	18	54
Acumulació	42	36	44	38	160
Revisió de sentències	37	37	30	15	119
Abonament de preventiva	19	16	11	21	67
Mesures aplicables als estrangers	59	49	78	66	252
Altres	201	154	129	144	628

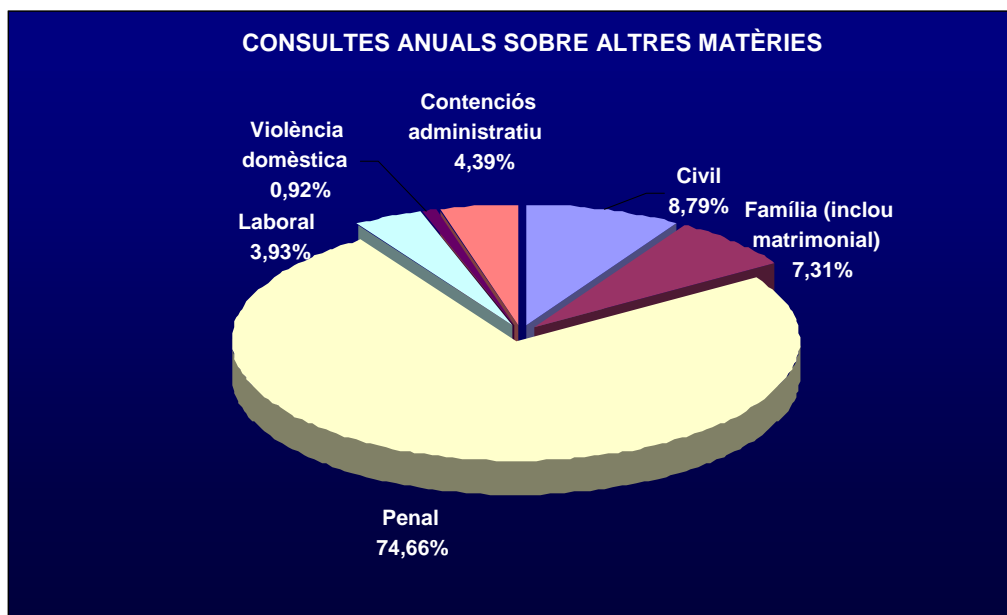

Al quadre següent es mostra la importància de consultes sobre altres matèries fora de l'àmbit penitenciari, entre les quals destaquen clarament els temes penals seguits, molt per sota, pels temes civils:

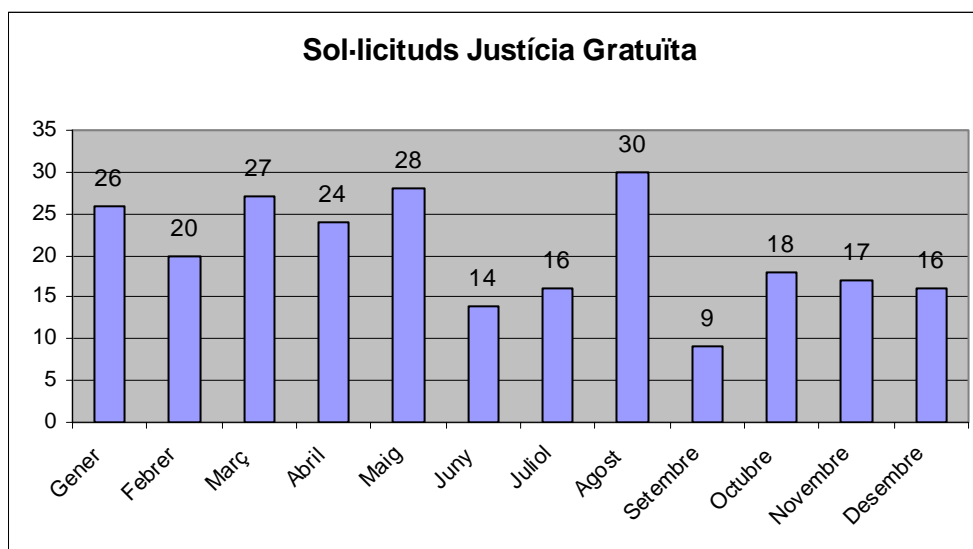
	I TRIM	II TRIM	III TRIM	IV TRIM	TOTALS
Civil	43	41	35	53	172
Família (inclou matrimonial)	46	37	26	34	143
Penal	345	393	366	357	1461
Laboral	20	26	19	12	77
Violència domèstica	5	2	4	7	18
Contenciós administratiu	28	19	23	16	86

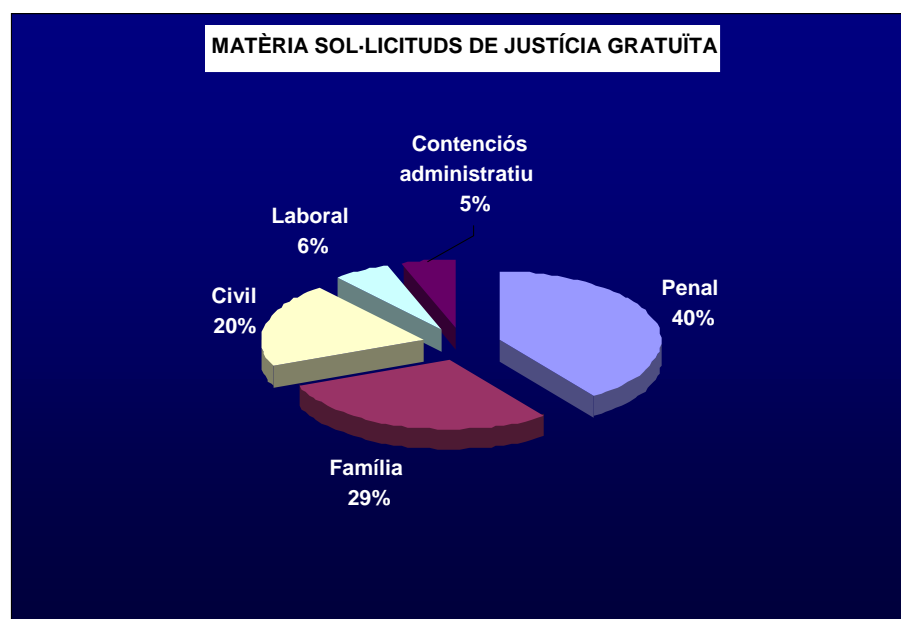
Sol·licituds d'assistència jurídica gratuïta

Durant el 2012, des del Servei d'Orientació Jurídica Penitenciària es van tramitar un total de 245 sol·licituds d'assistència jurídica gratuïta. El gràfic següent mostra la tendència per mesos:

La classificació per matèries d'aquestes sol·licituds permet observar que el major nombre són de l'àmbit del dret penal amb 98 sol·licituds, seguit de l'àmbit del dret de família, amb 71 sol·licituds:

	I TRIMESTRE	II TRIMESTRE	III TRIMESTRE	IV TRIMESTRE	TOTAL
Penal	27	33	20	18	98
Família	23	18	14	16	71
Civil	14	8	13	14	49
Laboral	5	5	2	2	14
Contenciós administratiu	4	2	6	1	13
TOTAL	73	66	55	51	245

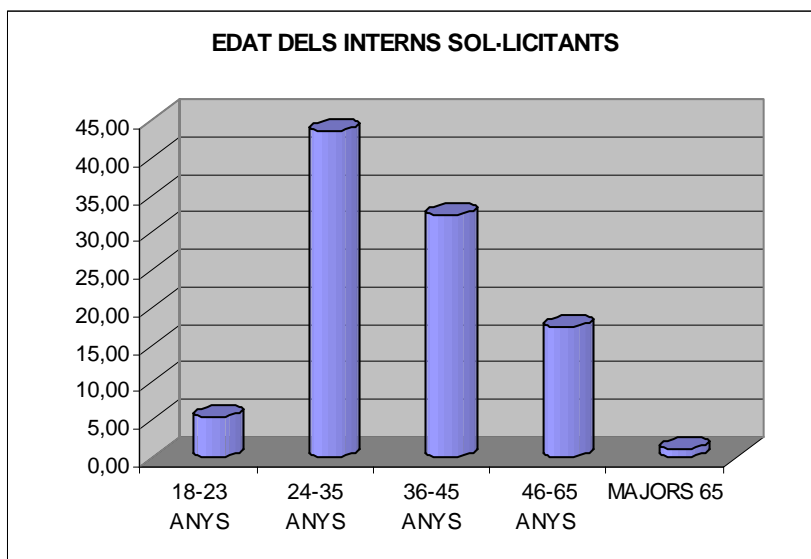

Perfil dels usuaris del servei

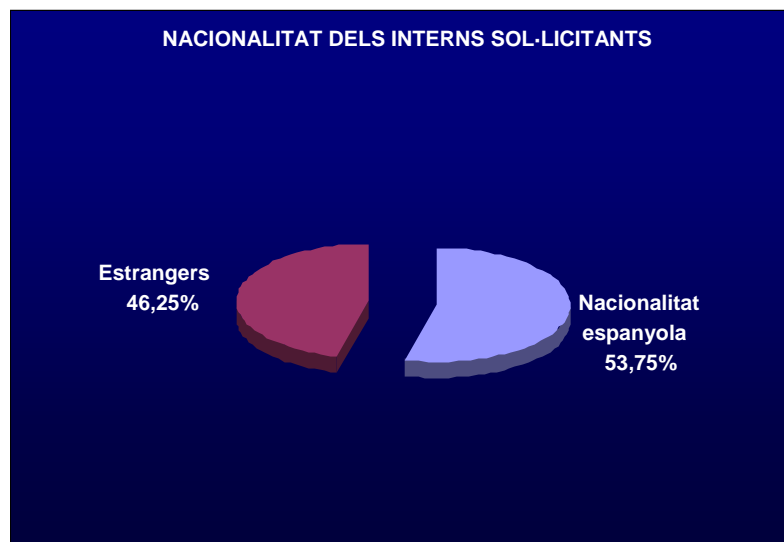
En relació amb el perfil dels usuaris que s'han adreçat al Servei d'Orientació Jurídica Penitenciària, podem destacar diversos trets característics a partir de les dades que ha facilitat el Consell de Col·legis d'Advocats.

Pel que fa a **l'edat**, la franja amb més presència és la situada entre els 24 i els 35 anys (43,48%) seguida dels usuaris entre els 36 i 45 anys (32,40%):

	I TRIM	II TRIM	III TRIM	IV TRIM	Percentatge anual
18-23 ANYS	5,50	6,00	5,00	5,00	5,38
24-35 ANYS	43,90	44,00	43,00	43,00	43,48
36-45 ANYS	32,60	30,00	33,00	34,00	32,40
46-65 ANYS	17,20	19,00	18,00	16,00	17,55
MAJORS 65	0,80	1,00	1,00	2,00	1,20

Quant a la **nacionalitat** dels usuaris, un 53,75% és de nacionalitat espanyola i un 46,25% d'estrangers.

Barcelona, 15 de març de 2013
Servei d'Assistència Jurídica Gratuïta
Subdirecció General de Suport Judicial
Direcció General de Modernització de l'Administració de Justícia